

# กองกระแสดังเทียว ลำดับที่ของไทย ในการแข่งขันท่องเที่ยวโลก (2)



**• มิ่งสรรพ วาสอาด**  
ผู้อำนวยการ  
สถาบันศึกษาปอทยาสารณะ ม.เชียงใหม่

**ก**ารจัดลำดับความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกมีอยู่ 2 องค์การหลักด้วยกันคือ IMD ซึ่งเป็นวิทยาลัยการจัดการระดับนานาชาติที่สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งจัดทำข้อมูลการจัดลำดับความสามารถในการแข่งขันโดย IMD World Competitive Center รวบรวมข้อมูล 60 ประเทศ กับ World Economic Forum (WEF) เป็นมูลนิธิที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งจัดลำดับประเทศทั่วโลก 140 ประเทศ ในที่นี้จะใช้ผลการจัดลำดับของ WEF เป็นหลัก เพราะ WEF มีการจัดลำดับด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ โดยอาศัยตัวแปรจำนวนทั้งสิ้น 75 ตัว แบ่งดัชนีเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 14 สาขาหลัก ตัวแปรของ WEF ส่วนใหญ่เป็นตัวแปรด้านความพร้อมซัพพลายและการจัดการของรัฐและภาคเอกชน

จากข้อมูลรายงานของ WEF ปี ค.ศ. 2013 ซึ่งผู้เขียนรวบรวมให้กองประสานการลงทุน ททท. (ซึ่งเป็นข้อมูลล่าสุดในขณะที่เขียนบทความเรื่องนี้) พบว่า นำประหลาดใจที่ด้านดีมานด์โดยวัดจากรายรับ เราเป็นที่ 7 ของโลก แต่พอเรามาดูด้านซัพพลายกลับกลายเป็นที่ 43 ของโลก เป็นรองทั้งสิงคโปร์ และมาเลเซีย ที่ทางด้านดีมานด์เราชนะ 2 ประเทศแบบทั้งกันอย่างไม่เห็นฝุ่น

และข้อมูลรายงาน WEF ปี ค.ศ. 2013 ยังชี้อีกว่า ในบรรดา 3 ปัจจัยหลักที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีรวมของ WEF ไทยมีลำดับต่ำสุดในด้านกฎระเบียบ อยู่ในลำดับที่ 76 ของโลก ในขณะที่สิงคโปร์สูงสุด (6) ทั้งมาเลเซีย (55) และฟิลิปปินส์ (70) อยู่ในลำดับสูงกว่าไทยทั้งคู่ในด้านนโยบายและกฎระเบียบ ในด้านสภาพแวดล้อมธุรกิจและสาธารณูปโภคนั้น ไทยอยู่ในลำดับ 44 โกลด์เคียงแต่ย์ต่ำกว่า

**ตารางที่ 1 ลำดับและค่าคะแนนของดัชนีรวมและดัชนีย่อย**  
**World Economic Forum (WEF) 2013 : The Travel & Tourism Competitiveness Index (ปี พ.ศ. 2556)**  
*ค่าคะแนนและลำดับ*

ประเทศ	ภาพรวมของคะแนน				ดัชนีย่อยกลุ่ม						
					กฎระเบียบและข้อบังคับฯ		โครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมของธุรกิจฯ		ทรัพยากรมนุษย์วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติฯ		
	โล	เอเชีย	อาเซียน	คะแนน	ลำดับโลก (อาเซียน)	คะแนน	ลำดับโลก (อาเซียน)	คะแนน	ลำดับโลก (อาเซียน)	คะแนน	
สิงคโปร์	10	1	1	5.23	6 (1)	5.74	4 (1)	5.31	25 (3)	4.64	
มาเลเซีย	34	8	2	4.70	55 (2)	4.82	41 (2)	4.36	17 (1)	4.93	
<b>ไทย</b>	<b>43</b>	<b>9</b>	<b>3</b>	<b>4.47</b>	<b>76 (4)</b>	<b>4.47</b>	<b>44 (3)</b>	<b>4.25</b>	<b>23 (2)</b>	<b>4.68</b>	
อินโดนีเซีย	70	12	4	4.03	95 (6)	4.18	84 (5)	3.36	31 (4)	4.56	
บรูไน	72	13	5	4.01	94 (5)	4.18	57 (4)	3.94	67 (7)	3.91	
เวียดนาม	80	16	6	3.95	88 (7)	4.30	94 (7)	3.26	43 (5)	4.30	
ฟิลิปปินส์	82	17	7	3.93	70 (3)	4.51	89 (6)	3.33	64 (6)	3.95	
กัมพูชา	106	20	8	3.56	105 (8)	4.06	112 (8)	2.86	78 (8)	3.77	

ที่มา : The Travel & Tourism Competitiveness Report 2013

มาเลเซีย (41) แต่พอมาถึงดัชนีด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรมและธรรมชาติ ซึ่งสะท้อนความดึงดูดใจของการท่องเที่ยวไทยก็ดีขึ้นขึ้นมาอยู่ลำดับที่ 23 เหนือสิงคโปร์ (25) แต่ยังคงต่ำกว่ามาเลเซีย (17) (ตารางที่ 1)

สาเหตุที่ไทยมีคะแนนตกต่ำมากในด้านกฎระเบียบและข้อจำกัดก็เพราะการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สิน ซึ่งรวมทั้งทรัพย์สินทางปัญญา การขอวีซ่าเข้าประเทศ การเปิดกว้างในข้อตกลงทวิภาคีระหว่างธุรกิจสายการบิน

หันมาพิจารณากันในเวที ASEAN ไทยก็ยังเป็นรองมาเลเซียตลอด ที่น่าสนใจคือผลสำรวจด้านกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนต่างประเทศไทยอยู่ในลำดับ 3 แต่ที่น่าเป็นห่วงคือ สิทธิในทรัพย์สิน ข้อตกลงทวิภาคีว่าด้วยการบิน ความโปร่งใสในการกำหนดนโยบายของรัฐไทยก็ตกอยู่ลำดับ 5 ในอาเซียน และข้อจำกัดด้านการค้าบริการ ไทยตกเป็นลำดับ 8 ในอาเซียน

ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญพื้นฐานของการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ไทยก็ตกอยู่ในลำดับ 5

ของอาเซียน เมื่อพิจารณาถอยลงไปก็จะพบว่าไทยอยู่ในลำดับ 6 ในเรื่องความเข้มงวดและการบังคับใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมในอาเซียน เราอยู่เหนือเวียดนามเท่านั้น ด้านการบังคับใช้และความเข้มงวดของกฎหมายสิ่งแวดล้อม ถ้าเป็นการแข่งขันฟุตบอลเราก็ตกจากบอลดิวิชัน 1 มาเป็นบอลดิวิชัน 2 ไปแล้ว เพราะในบรรดาอาเซียน 5 อีก 4 ประเทศอยู่สูงกว่าเราในด้านกฎกติกาและการบังคับใช้ด้านสิ่งแวดล้อม

เมื่อมาดูกลุ่มดัชนีด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสาธารณูปโภค ซึ่งเราเป็นลำดับ 3 ในอาเซียนตัวที่ทำให้คะแนนค่อนข้างต่ำจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT คืออยู่ในลำดับ 6 เพราะเรามีการใช้ ICT ในการติดต่อระหว่างบริษัทและระหว่างบริษัทกับลูกค้าต่ำ มีร้อยละของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำ ส่วนดัชนีกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ ไทยเป็นลำดับ 2 ของอาเซียน เป็นรองมาเลเซีย ไทยมีคะแนนต่ำกว่ามาเลเซียมากใน 3 ประเด็น คือ

- 1) ทรัพยากรมนุษย์ (ไทย 4.9 คะแนน

VS มาเลเซีย 5.4 คะแนน)

2) ทรัพยากรธรรมชาติ (ไทย 4.9 คะแนน

VS มาเลเซีย 5.1 คะแนน) และ

3) ทรัพยากรวัฒนธรรม (ไทย 3.6 คะแนน

VS มาเลเซีย 3.9 คะแนน)

ในด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านคุณภาพ  
การศึกษาไทยตกเป็นลำดับสุดท้าย และเป็น  
ลำดับรองสุดท้ายในด้านอัตราการเข้าเรียน  
ชั้นประถมศึกษา

ในด้านสุขภาพอนามัย ไทยเป็นลำดับ 5  
ในอาเซียน และเป็นรองบรูไนและเวียดนาม  
อีกด้วย โดยเฉพาะความหนาแน่นของแพทย์  
ต่อประชากรเราเป็นลำดับที่ 5 รองจาก สิงคโปร์  
บรูไน มาเลเซีย และเวียดนาม ซึ่งปัจจัยนี้จะ  
เป็นตัวจำกัดการขยายตัวของการท่องเที่ยวเชิง  
สุขภาพของไทยในอนาคต ส่วนในด้านตัวชี้  
วัดด้านความปลอดภัยในภาพรวม ไทยอยู่ใน  
ฐานที่ตกต่ำมากคือเป็นที่ 7 อยู่เหนือฟิลิปปินส์  
เท่านั้น เพราะศักยภาพและความน่าเชื่อถือ  
ของตำรวจเป็นลำดับ 7 ต่ำกว่ากัมพูชาเท่านั้น  
นอกจากนี้ยังมีอุบัติเหตุทางถนนสูง  
(ลำดับ 6) มีต้นทุนธุรกิจในการควบคุมการ  
ก่อการร้ายสูง (ลำดับ 6) อยู่เหนืออินโดนีเซีย  
(ลำดับ 7) และฟิลิปปินส์ (ลำดับ 8) และ  
ต้นทุนทางธุรกิจในการควบคุมความรุนแรง  
และอาชญากรรมเศรษฐกิจอยู่ในลำดับ 5  
สูงกว่ากัมพูชา (ลำดับ 6) อินโดนีเซีย  
(ลำดับ 7) และฟิลิปปินส์ (ลำดับ 8)  
เกือบจะสรุปได้สั้นๆ ว่าระบบราชการเราใช้  
งบประมาณอย่างไม่มีผลลัพท์

สรุปได้ว่า แม้ว่าไทยจะดูโดดเด่นมาก  
ในเวทีโลกในแง่รายรับจากการท่องเที่ยว  
และผู้มาเยือน แต่ต้องมีการปรับปรุงมาก  
ในด้านการจัดการและสาเหตุของความล้มเหลว  
อยู่ที่การจัดการของรัฐที่หลงผิดคิดว่าปัญหา  
ของเราเป็นปัญหาที่มันดีแต่แท้ที่จริงเป็น  
ปัญหาซับซ้อน!